

1. יהי F שדה כלשהו ונגדיר: $F^n = \{(a_1, a_2, \dots, a_n) / a_1, a_2, \dots, a_n \in F\}$ כמו כן, נגדיר את פעולות החיבור וכפל בסקלר באופן הבא:

$$(a_1, a_2, \dots, a_n) + (b_1, b_2, \dots, b_n) = (a_1 + b_1, a_2 + b_2, \dots, a_n + b_n)$$

$$k(a_1, a_2, \dots, a_n) = (ka_1, ka_2, \dots, ka_n) \quad , k \in F$$

הוכיחו ש- F^n ביחס לפעולות שהוגדרו לעיל הוא מרחב וקטורים מעל F .

2. יהי C שדה המרוכבים ונגדיר: $C^n = \{(z_1, z_2, \dots, z_n) / z_1, z_2, \dots, z_n \in C\}$ כמו כן, נגדיר את פעולות החיבור וכפל בסקלר באופן הבא:

$$(z_1, z_2, \dots, z_n) + (w_1, w_2, \dots, w_n) = (z_1 + w_1, z_2 + w_2, \dots, z_n + w_n)$$

$$k(z_1, z_2, \dots, z_n) = (kz_1, kz_2, \dots, kz_n) \quad , k \in R$$

הוכיחו ש- C^n ביחס לפעולות שהוגדרו לעיל הוא מרחב וקטורים מעל R .

3. הוכיחו או הפריכו:

3.1. R מרחב וקטורים מעל Q .

3.2. Q מרחב וקטורים מעל R .

3.3. C מרחב וקטורים מעל R .

3.4. R מרחב וקטורים מעל C .

4. הוכיחו ש- $Q(\sqrt{2}) = \{a + b\sqrt{2} / a, b \in Q\}$ ביחס לפעולות החיבור והכפל הרגילות ב- R , הוא מרחב וקטורים מעל Q .

5. הוכיחו או הפריכו:

5.1. $Z[x]$ (אוסף כל הפולינומים שמקדמיהם שלמים) הוא מרחב וקטורים מעל R .

5.2. $C[x]$ (אוסף כל הפולינומים שמקדמיהם מספרים מרוכבים) הוא מרחב וקטורים מעל R .

5.3. $R[x]$ (אוסף כל הפולינומים שמקדמיהם ממשיים) הוא מרחב וקטורים מעל C .

6. יהי $\oplus$ טבעי כלשהו ו- R שדה הממשיים.

האם אוסף כל הפולינומים במקדמים ממשיים וממלה $\oplus$ בדיוק כולל פוליונס האפס מהווה מרחב וקטורים מעל R ביחס לפעולות החיבור והכפל בסקלר שמוגדרות ב- $R[x]$, אוסף כל הפולינומים במקדמים ממשיים?

7. יהי $V = \{f / f : R \rightarrow R\}$, אוסף כל הפונקציות הממשיות ו- R שדה הממשיים.

נגדיר חיבור אשר יסומן ב- $\oplus$ באופן הבא:

$$f \oplus g = f \circ g \quad \text{אם } f, g \in V$$

$$(f \oplus g)(x) = f(g(x)) \quad \text{לכל } x \text{ ממשי.}$$

כמו כן, נגדיר כפל בסקלר ממשי:

$$f \oplus \lambda = \lambda f : R \rightarrow R \quad \text{אז } \lambda \in R^{-1} \text{ ו- } f \in V$$

בדקו האם V מרחב וקטורים מעל R ביחס להגדרות הנ"ל! נמקו!

8. נסמן את אוסף כל הזוגות הסדורים של מספרים ממשיים חיוביים ב- R_+^2 ויהי R שדה הממשיים. נגדיר פעולות חיבור וכפל אשר נסמן ב- $\oplus$ וב- $\otimes$ בהתאמה באופן הבא:

$$(a_1, a_2) \oplus (b_1, b_2) = (a_1 b_1, a_2 b_2) \quad \text{מגדירים ב- } R_+^2$$

$$\lambda \otimes (a_1, a_2) = (a_1^\lambda, a_2^\lambda) \quad \text{מגדירים ב- } R_+^2 \text{ ו- } \lambda \in R^{-1}$$

הוכיחו ש- R_+^2 מרחב וקטורים מעל R .

9. הוכיחו או הפריכו!

9.1. יהי R^2 עם החיבור הרגיל (רכיב-רכיב) ונגדיר לכל $\lambda \in R$ ו- $(a, b) \in R^2$:

$$\lambda(a, b) = (\lambda a, b)$$

9.2. יהי R^2 ונגדיר חיבור וכפל אשר נסמן ב- $\oplus$ וב- $\otimes$ בהתאמה.

$$(a, b) \oplus (c, d) = (a + c, 0) \quad \text{לכל } (a, b) \text{ ו- } (c, d)$$

$$\lambda \otimes (a, b) = (\lambda a, 0) \quad , \lambda \in R$$

אז R^2 עם הפעולות הנ"ל הוא מרחב וקטורים מעל R .

4.1 מרחב וקטורים (ליניארי)

הגדרה:

יהי F שדה ו- V קבוצה לא ריקה. V הוא **מרחב וקטורים (מרחב ליניארי) מעל השדה F** אם ורק אם מתקיימות הדרישות הבאות:

על V מוגדרת פעולה שנקראת **פעולת החיבור**, מסומנת ב- $+$ ומקיימת:

1. **סגירות ביחס לחיבור**: לכל $u, v \in V$ קיים איבר יחיד $w \in V$ כך ש- $u+v=w$

2. **קומוטטיביות החיבור**: לכל $u, v \in V$ $u+v=v+u$

3. **אסוציאטיביות החיבור**: לכל $u, v, w \in V$ $u+(v+w)=(u+v)+w$

4. קיום איבר **ניטרלי** ביחס לחיבור: קיים איבר ב- V שמסומן 0 (נקרא אפס) וכך שלכל

$$v+0=v \leftarrow v \in V$$

5. קיום איברים **נגדיים**: לכל $v \in V$ קיים איבר ב- V שמסומן $(-v)$, נקרא האיבר הנגדי

$$v+(-v)=0$$

בין איברי הקבוצה V לאיברי השדה F מוגדרת פעולה, שנקראת "**כפל בסקלר**", מסומנת ב- $\cdot$ ומקיימת:

6. **סגירות**: לכל $v \in V$ ו- $\alpha \in F$ קיים איבר יחיד $w \in V$ כך ש- $\alpha \cdot v=w$

7. **דיסטריבוטיביות הכפל בסקלר מעל החיבור ב- V** :

$$\alpha(u+v)=\alpha u+\alpha v \quad \text{לכל } u, v \in V \text{ ו- } \alpha \in F$$

8. **דיסטריבוטיביות הכפל בסקלר מעל החיבור ב- F** :

$$(\alpha+\beta)v=\alpha v+\beta v \quad \text{לכל } v \in V \text{ ו- } \alpha, \beta \in F$$

9. **אסוציאטיביות**: לכל $v \in V$ ו- $\alpha, \beta \in F$ מתקיים: $(\alpha\beta)v=\alpha(\beta v)$

10. **תכונת הזהות**: לכל $v \in V$ מתקיים: $1 \cdot v=v$ (כאשר 1 הוא איבר היחידה של השדה F).

הערות:

1. תכונות החיבור מכונות "**אכסיומות החיבור**" ותכונות הכפל, "**אכסיומות הכפל בסקלר**".
2. איברי של מרחב וקטורים מכונים **וקטורים**.